

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНІХ
ГАЛУЗЕЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри Протокол №1
від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва практики	Інноваційні підходи до вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі.
Викладачі	професор Хімчук Ліліана Іванівна, доц. Бай Ігор Богданович
Контактний телефон викладача	(034) 2570010, 0674160563
Е-mail викладача	igor.bai@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС_90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 години на тиждень (четвер, 16.00 год., 610 ауд.)
2. Анотація	
Курс «Розвиток творчих здібностей молодших школярів» спрямовано на підготовку майбутніх учителів початкових класів, здатних до розвитку творчої особистості учня; оволодіння ними теорією і практикою художнього виховання учнів молодшого шкільного віку на заняттях з образотворчого мистецтва та на інших навчальних заняттях, формування у них готовності до розвитку творчих здібностей учнів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Розвиток творчих здібностей молодших школярів» є формування готовності майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей в учнів молодшого шкільного віку. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є підготовка фахівців, які володіють: - уміннями визначення оптимальних умов для розвитку і самореалізації особистості учнів молодшого шкільного віку; - теорією і практикою художнього виховання учнів; - практичними й методичними навичками проведення уроку; - креативним педагогічним мисленням, здатністю до інноваційної діяльності та саморозвитку. Завданням курсу також є формування творчої ініціативи у випускників, засвоєння специфіки та закономірностей методики викладання образотворчого мистецтва.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища

Програмні результати навчання:

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
--------------------	---------------------------------

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
1	013 - Початкова освіта	перший	нормативний

Тематика

Тема	Кількість годин		
	лекції	семінарські заняття /практичні	сам. роб.
Тема 1. Арсенал педагогічних підходів та стратегій для розвитку креативності й інноваційних умінь учнів у процесі реалізації завдань технологічної та мистецької освітніх галузей.	2	2	6
Тема 2. Теоретичні та практичні основи викладання образотворчого мистецтва з урахуванням вимог освітньої галузі «Мистецтво».	2	2	6
Тема 3. Загальні теоретичні питання. Загальні засади педагогічних технологій з урахуванням вимог освітніх галузей «Мистецтво» та «Технології».	2	2	12
Тема 4. Підготовка майбутнього педагога до керівництва образотворчою діяльністю дітей молодшого шкільного віку. Зарубіжні концепції розвитку особистості.	2	4	12

Тема 5. Зміст, форми та методи керівництва образотворчою діяльністю учнів молодшого шкільного віку. Формування інтересу учнів до технічної та мистецької діяльності.	2	4	12
--	---	---	----

Тема 6. Художньо-естетичний розвиток учнів молодшого шкільного віку засобами образотворчого мистецтва. Учні́вський малюнок як творчість: психологічний підхід.	2	4	12
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання практики			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 100 балів (50 відсотків), зокрема - індивідуальне/творче завдання (50 відсотків).		
Вимоги до письмових робіт	Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань, практичних завдань та творчої роботи.		
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 100 балів. До практичних занять студенти готують практичні завдання у письмовій формі (рукописні чи друковані) та презентують їх за допомогою мультимедійних пристроїв.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язковим є виконання індивідуальних практичних завдань з використанням цифрових технологій за темою.		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік Форма здачі – комбінована (усна, письмова).		
7. Політика навчальної дисципліни			

1. Письмові завдання виконуються відповідно до тематики лекцій, яка передбачена у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Принципи академічної доброчесності лежать в основі викладання та взаємодії зі студентами. Ця підготовка базується на Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положенні про Комісію з етики та академічної доброчесності, а також Положенні про запобігання академічному плагіату в університеті. Ознайомитися з цими документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять студент повинен відпрацювати згідно з "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", внесеним змінами від 19 травня 2023 р. (Наказ No 309).
4. Контроль знань здобувачів регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" і "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 309 від 19 травня 2023 р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>
5. Результати неформальної освіти зараховуються на основі "Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника", доступного: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8.Рекомендована література

Основні джерела

1. Качак Т., Круль Л., Бай І. Веб-квест як засіб інтеграції мовно-літературної та мистецької освіти студентів ЗВО. Перспективи та інновації науки. Серія "Педагогіка". Серія "Психологія". Серія "Медицина ". 2025. Вип. 7(53). С. 461 - 473. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-461-473](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-461-473)
2. Бай І., Максименко Н., Салига Н. Системний підхід до процесу формування креативної компетентності майбутніх педагогів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка*. 2021. 40. С.192–199.
3. Бай І., Барило С., Максименко Н. Міжпредметна інтеграція як засіб розвитку пізнавальної активності молодших школярів. *Імідж сучасного педагога*. № 3 (204). 2022. С.115–120.
4. Бай І., Романишин Р., Хімчук Л. (2021). Організація фахової підготовки майбутнього вчителя засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Випуск 31. 2021/11/26. С.367–375.
5. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів / Полякова Г.А. та ін.; за ред. Полякової Г.А. Харків: «Скорпіон», 2001. 160 с.
6. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі / Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової.Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.
7. Електронні версії підручниківдля 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
8. Кірик М., Данилова Л. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.- метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 136 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/navchalno_metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy_posbnik-nova-ukrainska-shkola-organizatsiya-dyalnost-uchnv-pochatkovikh-klasv-zakladv-zagalno-seredno-osvti-avt-krik-m-yu-danilova-l/
9. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Нова українська школа: poradnik для вчителя / за заг. ред Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с. URL : <https://www.e-litera.com.ua/upload/grade-0/nus-poradnyk.pdf>

Допоміжні джерела:

11. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі : навч.-метод. Посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 312 с.
12. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.Дичковська. Київ, 2014. 352 с.
13. Кашуба Л.І. Образотворче мистецтво в початковій школі : монографія. Тернопіль: Мальва, 2011. 55 с.

14. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво” . *Початкова школа*. 2007. №1. С.46–55.
15. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 1-2 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnitstvom-o-ya-savchenko.docx> (Дата звернення: 21.04. 2019)
16. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 3-4 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/1tipova-osvitnya-programa-3-4-klas-proekt-1.docx> (Дата звернення: 21.04. 2019)
17. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipovaosvitnyaprograma-1.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)
18. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл ІІ. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/programa-3-4-proekt-2.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)

Викладач

Ігор БАЙ